
Manažerské shrnutí

KONCEPCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ZLÍNSKÉHO KRAJE DO ROKU 2030 (MIMO ÚZEMÍ CHKO)



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategické řízení a chytrá veřejná
správa ve Zlínském kraji
CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010023



ZLÍNSKÝ KRAJ | třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

17. 02. 2021

Dodavatel:

EKOTOXA s.r.o.

RADDIT consulting s.r.o.

Obsah

1	MANAŽERSKÉ SHRnutí – ÚVOD	3
2	OBSAH A STRUKTURA KONCEPČNÍHO DOKUMENTU	3
2.1	Analytická část koncepčního dokumentu	3
2.2	Návrhová část koncepčního dokumentu	6
	Zlepšení retenčních schopností lesních porostů	8
2.3	Implementační část	9
2.4	Závěr	12

1 MANAŽERSKÉ SHRUTÍ – ÚVOD

Manažerský souhrn předkládané Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje do roku 2030 (mimo území CHKO) zahrnuje stručný přehled obsahu koncepčního dokumentu včetně ukázky mapové přílohy. V manažerském shrnutí jsou obsažena hlavní východiska a stručný popis problematiky, kterou řeší koncepční dokument. Dále jsou představeny základní analytické informace a hlavní závěry návrhové části koncepčního dokumentu.

Předkládaná Koncepce bude pro kraj nástrojem, jak k řešení stávajících problémů přírody a krajiny, tak pro strategický rozvoj ochrany přírodních a krajinných hodnot. Koncepce byla zpracována na základě smlouvy o dílo z února 2020 a její zpracování je plně v souladu s ustanovením §77a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

2 OBSAH A STRUKTURA KONCEPČNÍHO DOKUMENTU

Manažerský souhrn je rozdělen obdobně jako hlavní koncepční dokument na analytickou, návrhovou a implementační část. Cílem manažerského souhrnu je zdůraznit klíčové informace, které se týkají zhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny Zlínského kraje, zhodnocení změn a vývoje přírodního prostředí, biodiverzity a ochrany přírody a krajiny včetně vybraných návrhů opatření ke zpomalení/zastavení negativních trendů v ochraně přírody.

2.1 Analytická část koncepčního dokumentu

Analytická část Koncepce je členěna v souladu s požadovanou metodikou následujícím způsobem:

1. Současný stav přírody a krajiny ve Zlínském kraji
2. Ochrana přírody v sektorových politikách kraje
3. Projevy dopadů změny klimatu
4. Zhodnocení naplňování předchozí Koncepce a strategie OPK ve Zlínském kraji do roku 2020
5. SWOT analýza
6. Vyhodnocení údajů analytické části a zhodnocení trendů vývoje přírodního prostředí

Koncepce popisuje současný stav přírody a krajiny v rámci témat Lesy a lesní hospodaření, Půda a zemědělství, Voda a vodní hospodaření a Nerostné suroviny a těžba. Uvedenými způsoby obhospodařovaná krajina zahrnuje většinu území a tedy přírodních a krajinných hodnot. Lesnické, zemědělské, vodohospodářské a těžební využívání krajiny je pro aplikovanou ochranu přírody a krajiny zásadní z důvodu možnosti ovlivňovat způsob hospodaření ve prospěch stávajících a budoucích populací a společenstev druhů a krajinného rázu.

Ovlivnit způsoby využívání území přímo sloužící dopravě, energetice a rekreaci příliš nelze, proto jsou tyto způsoby využití popsány v rámci jednotlivých témat aplikované ochrany přírody a krajiny. Doprava, energetika a rekreace je ve zprávě popsána v rámci problémů fragmentace krajiny, ovlivnění vodních ekosystémů – lodní doprava, vodní elektrárny, ovlivnění krajinného rázu. Dopravní infrastrukturu a umístění a charakter elektráren a rekreačních komplexů lze ze strany orgánu ochrany přírody ovlivnit především v rámci přípravných fází nových staveb. Na stávajících objektech lze řešit migrační průchodnost krajiny zprůchodňováním migračních bariér, což je předmětem tématu

Ochrana rostlinných a živočišných druhů. Velký vliv a dopad na krajinu mají rekreační objekty typu ski areálů a golfových hřišť. I zde je možné zasahovat především v rámci přípravných fází nových staveb.

V dílčí části, která je věnována tématu ochrany přírody v sektorových politikách kraje jsou uvedeny relevantní sektorové dokumenty s uvedením souladů/nesouladů s předkládanou koncepcí, s bližším popisem, pokud je strategický dokument dostatečně konkrétní a jsou v něm uvedeny konkrétní úkoly a záměry. Klíčový důraz je kladen na novou Strategii rozvoje Zlínského kraje do roku 2030, kde jsou definovány 2 základní prioritní oblasti ve vazbě na předkládanou Koncepci:

- 1) Prioritní oblast 3.3.2 Zajistit kvalitní hospodaření s vodou v regionu.
- 2) Prioritní oblast 3.3.4 Chránit a šetrně využívat přírodu, krajinu a přírodní zdroje.

Zvláštní kapitola je věnována dopadům změn klimatu na lesy, zemědělskou krajinu, vodní ekosystémy a populace a společenstva druhů vzhledem k měnícím se podmínkám prostředí. Klimatická změna se stává stále aktuálnějším problémem a podstatná část návrhů uvedených v návrhové části vyplyne z uvedených stávajících a očekávaných problémů souvisejících se změnou klimatu.

Protože předkládaná Koncepce navazuje na původní Aktualizaci koncepce a strategie OPK ZK do roku 2020 je nedílnou a nezbytnou součástí také zhodnocení naplňování této předchozí koncepce. Zhodnoceny byly pouze cíle s uvedením konkrétních úkolů, tedy zda byly konkrétní cíle splněny či ne. Obecné cíle, jejichž naplňování nešlo žádným podkladem či statistikou ověřit, nemohly vstupovat ani do vyhodnocení trendů vývoje přírodních hodnot.

Zásadní význam pro další návrhy konkrétních opatření má zpracování SWOT analýzy, která je uvedena v samostatné kapitole analytické části. SWOT analýza vychází ze závěrů analytických prací v jednotlivých tematických oblastech a identifikuje klíčové aspekty v oblasti ochrany přírody Zlínského kraje. SWOT analýzu zde proto uvádím v kompletní podobě:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
S1- Úbytek orné půdy nahrazován přírůstkem TTP a lesní půdy, snížení rozlohy zastavěných ploch (zvýšení KES)	W1- Oslabení lesních porostů suchem s následným rozvojem poškození podkorním hmyzem (zejm. okr. Vsetín, Kroměříž) a dalšími biotickými škůdci (václavka), poškozování lesních porostů zvěří
S2- Narůstající podíl zastoupení ploch ekologického zemědělství v LPIS v posledních letech	W2- Relativně vysoký podíl zemědělských LFA (znevýhodněných oblastí)
S3- Relativně nízké zastoupení plochy zranitelných oblastí dle nitrátové směrnice (15% plochy bez CHKO)	W3- Nízký podíl zastoupení ploch ekologického zemědělství v LPIS oproti plochám EZ v CHKO (15:62%)
S4- Relativně nízké ohrožení zemědělské půdy větrnou erozí	W4- Nejohroženější kraj v ČR z hlediska plošné eroze povrchovým odtokem na zemědělské půdě (ORP Luhačovice 3. nejohroženější území v ČR – 55,8%)
S5- Propracovaná síť ÚSES na území celého kraje s malým počtem nefunkčních prvků (avšak nízkou provázaností)	W5- Znečištění vodních toků (požadavkům nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod nevyhovuje min. v jednom z ukazatelů většina sledovaných vodních toků v kraji)
S6- Hodnota krajiny z hlediska krajinného rázu	W6- Nedostatečné využití potenciálu VKP pro ochranu krajiny, mj. i z důvodu nedostatečné legislativní úpravy
S7- Vysoká lesnatost v rámci ČR a vysoký podíl listnatých lesů	W7- Nízká ochrana významných geologických lokalit formou MZCHÚ
S8- Relativně dobrá úroveň EVL nelesních území	W8- Nedostatečná udržitelnost EVL na lesních biotopech jako MZCHÚ, zejména v případě lokalit malého rozsahu (nedostatečná buffer zóna)

S9- Existence řady programů na ochranu ZCHD na krajské úrovni či ve spolupráci se sousedními kraji a celkově dobře fungující ochrana ZCHD	W9- Nedostatečná aktualizace seznamů ZCHD živočichů a rostlin, které neodpovídají současné situaci (problém celé ČR), absence oficiálního Červeného seznamu pro území kraje
S10- Existence opatření na podporu průchodnosti krajiny, zachování biodiverzity a krajinné pestrosti (obdobně jako další opatření zaměřená na ochranu ŽP, zemědělství a lesnictví) jako součást „nadřazené koncepce“ – Strategie rozvoje Zlínského kraje 2.0	W10- Nízká úroveň obecné ochrany druhů (mimo ZCHD) s dopadem na početnost populací; absence monitoringu invazivních druhů
S11- Existence opatření na udržitelné formy zemědělství a lesního hospodaření (obdobně jako další opatření zaměřená na ochranu ŽP, zemědělství a lesnictví) jako součást „související koncepce“ – Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji do roku 2020	W11- Zvyšující se fragmentace krajiny a snižování prostupnosti území
S12- Aktuální zaměření většiny návštěvníků přírodního prostředí kraje na šetrné formy cestovního ruchu – letní a zimní turistika, cykloturistika, zájem o lokality s nižší návštěvností	W12- Nedostatečná rozloha chráněného území i nízký stupeň ochrany v oblasti Chřiby a Hostýnské vrchy
S13- Tradice a velký počet environmentálně orientovaných nestátních organizací, zaměřených na ochranu přírody a krajiny	W13- Existence pouze jedné záchranné stanice pro poskytování péče hendikepovaným živočichům (včetně ZCHD) v kraji (v ČR celkem 35 stanic) s nutností využívání stanic i v přilehlých krajích

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
O1- Zavádění (zprůšňování) a dodržování standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES), vyhrazení ploch v ekologickém zájmu (EFA) a zavádění Agroenvironmentálně klimatických opatření (AEKO)	T1- Nesystémový přístup při řešení dopadů klimatické změny v kraji
O2- Přirozená sukcese v územích po těžbě nerostných surovin (limitovaná současnými požadavky na rekultivaci), dalšími ustanoveními horního zákona a nedostatkem financí)	T2- Dopady klimatické změny (zejména sucha a extrémních klimatických jevů) na lesní porosty s dalším rozvojem poškozených oslabených porostů podkorním hmyzem
O3- Vyhlášení dalších registrovaných VKP pro účely lepší ochrany krajiny přes limity dané současnou legislativou i vlastnickými vztahy	T3- Dopady klimatické změny ohrožující předměty ochrany MZCHÚ, resp. další cenná území (vysychání, nárůst extrémních klimatických jevů, eroze) s dopadem na ZCHD
O4- Využívání moderní technologie vodních elektráren pro snížení vlivů na (zvláště chráněné) druhy živočichů	T4- Absence hodnocení vlivů klimatické změny při zpracování plánů péče EVL
O5- Možnost vyhlášení CHKO na podporu ochrany EVL Chřiby, případně EVL v oblasti vizovicko-hostýnské pahorkatiny (Hostýnské vrchy) a EVL Chropýňský luh (nutná spolupráce s Olomouckým krajem)	T5- Dopady rozpadu smrkových monokultur na síť ÚSES
O6- Další využívání nástrojů EVVO k ochraně přírody a krajiny ve spolupráci s environmentálně orientovanými nestátními organizacemi)	T6- Vliv výstavby nových vodních nádrží (viz rozšíření seznamu LAPV) v souvislosti s rizikem nárůstu sucha, které mohou být rizikové z hlediska OPK – viz např. vodní nádrž Rajnochovice
O7- Rozvoj šetrného cestovního ruchu, využití turistické infrastruktury (IC) k podpoře šetrných forem cestovního ruchu	T7- Vliv rozvoje infrastruktury na zdroje podzemní vody (např. Průmyslová zóna Holešov)
O8- Spolupráce s obcemi, mikroregiony, MAS, destinačními agenturami a dalšími organizacemi zaměřenými na rozvoj oblasti	T8- Vliv těžby štěrkopísku na vodní režim v krajině, kvalitu vody a následně i dotčené ekosystémy
O9- Spolupráce s RP AOPK (správami CHKO) při řešení společných či souvisejících problémů OPK (včetně podpory lepšího vnímání lokalit Natura 2000 veřejností)	T9- Vliv eutrofizace na řadu MZCHÚ

O10- Zřízení další záchranné stanice hendikepovaných živočichů v kraji	T10- Vliv dopravních staveb na cenná přírodní území (např. prodloužení Baťova kanálu, jako součást D-O-L, vliv liniových komunikací na fragmentaci krajiny a ohrožení migrace)
	T11- Kumulace dalších aktivit v nivách vodních toků a zvyšující se požadavky na odběry podzemní vody
	T12- Ohrožení krajinného rázu (těžba, dopravní infrastruktura, průmyslové areály, fotovoltaické elektrárny, stavby na podporu cestovního ruchu, výstavba VTE ad.)
	T13- Nízký počet významných geologických lokalit, které jsou součástí ZCHÚ (1/3)
	T14- Rozvoj rostlinných invazivních druhů potlačujících původní či cennou vegetaci (křídlatky, netýkavky, přežívající relikty bolševníku) za současné absence účinné legislativy; limity řešení živočišných invazivních druhů z důvodu střetu s jinými rezortními předpisy
	T15- Prorůstání obcí do krajiny v důsledku tlaku na zástavbu na okrajích obcí, vznik satelitů
	T16- Vznik nových atraktivit, případně atrakcí a kapacitních ubytovacích zařízení v cenných přírodních lokalitách bez zvážení souvislostí s negativními dopady na přírodu a krajinu – doprava, únosnost území, vyvolané investice do ubytování)
	T17- Zvyšující se intenzita a koncentrace cestovního ruchu v cenných přírodních oblastech v souvislosti s větší přitažlivostí přírodních atraktivit, vyšším podílem volného času a omezením zahraničního cestovního ruchu v důsledku Covid-19 (viz zdvojnásobení návštěvnosti v blízkých VZCHÚ za 10 let)
	T18- Rozmach dalších masových akcí v přírodním prostředí (běh, „soutěžní turistika“, cykloaktivity), včetně přesunu těchto akcí z území VZCHÚ do sousedících oblastí a jejich dopady na ZCHD.
	T19- Rozvoj elektro-cyklistiky s dopady na zátěž přírodního prostředí a nelegálního provozu motocyklů a čtyřkolek v přírodním prostředí (zvýšení intenzit návštěvnosti, eroze, rušení ZCHD)
	T20- Rozvoj předimenzovaných středisek cestovního ruchu s dopady na přírodu, krajinu a krajinný ráz (např. Velké Karlovice, ad.)

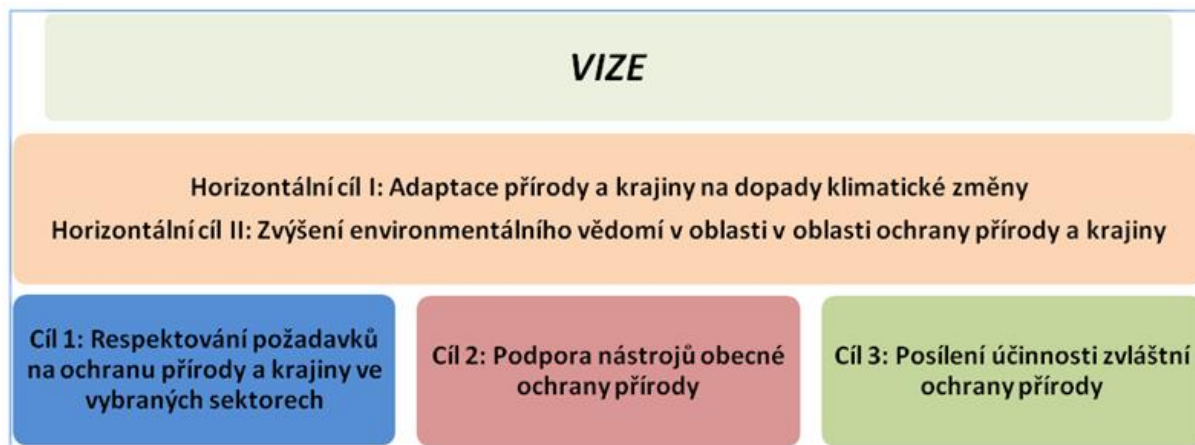
2.2 Návrhová část koncepčního dokumentu

Návrhová část vychází z návrhu **Vize** oblasti ochrany přírody a krajiny ve Zlínském kraji:

Zlínský kraj bude v návrhovém období plně respektovat požadavky na obecnou i zvláštní ochranu přírody, zachování biodiverzity a krajinného rázu, zejména s ohledem na potenciální střety se záměry socioekonomického rozvoje kraje a nutností pozitivní adaptace přírody a krajiny na dopady probíhající klimatické změny. Zlínský kraj tak bude nadále patřit mezi ekologicky nejhodnotnější regiony České republiky a díky této skutečnosti a s tím související image zůstane nadále atraktivním územím pro své obyvatele i návštěvníky. Důraz na ochranu přírody a krajiny zajistí Zlínskému kraji reputaci v rámci ČR a kraj bude i nadále příkladem dobré praxe a pilotních řešení pro další regiony v ČR. Takový vývoj bude mimo jiné podmíněn schvalováním pouze takových rozvojových záměrů, které neohrozí předměty ochrany přírody ani stav krajiny a krajinný ráz. Kraj bude spolupracovat se všemi zainteresovanými subjekty, včetně informované a motivované

veřejnosti a svým vlastním přístupem bude motivovat veřejnost k ochraně přírody a krajiny kraje a k šetrnému čerpání přírodních zdrojů.

Na **Vizi** navazují jednotlivé **Cíle**, které určují hlavní zaměření koncepce OPK v návrhovém období. Dále stanovují rámce pro následná opatření a typové aktivity ve vymezených oblastech. Reagují na hlavní zjištění analytické části a na relevantní cíle analyzovaných koncepcí. V této úrovni jsou uvedeny 3 základní cíle, které se dále rozpadají na opatření a 2 horizontální průřezové cíle, které mají vztah ke všem zbývajícím cílům i jejich opatřením – viz následující ilustrativní schéma:



Navržená opatření pro Cíl 1, která jsou v návrhové části dále podrobně rozvedena:

A. Vodní hospodářství

- Zlepšování a zamezení zhoršování stavu všech útvarů povrchových a podzemních vod
- Ochrana vodních toků a ploch před zanášením splaveninami z erozní činnosti v povodí
- Zlepšování stavu tekoucích a stojatých vod s cílem zlepšení podmínek života ve vodách

B. Zemědělství

- Podpora šetrného zemědělského hospodaření a ochrana půdy

C. Lesní hospodářství

- Zlepšení retenčních schopností lesních porostů
- Zvýšení odolnosti lesních porostů vůči změnám klimatu

D. Těžba nerostných surovin

- Ochrana území před důsledky těžby a využití území po těžbě k ochraně přírody

E. Cestovní ruch

- Management cestovního ruchu s cílem snížení negativních vlivů intenzivního cestovního ruchu a rekreace na přírodu a krajinu
- Územní plánování
- Ochrana přírody a krajiny v rámci územního plánování

F. Doprava

- Snižování vlivů výstavby dopravní infrastruktury a dopravy na předměty ochrany

Pozn.: U každého opatření je uvedeno, na která analytická zjištění zaznamenána ve SWOT analýze dané opatření reaguje – viz následující příklad opatření v lesním hospodářství:

Zlepšení retenčních schopností lesních porostů

Návaznost na analytická zjištění: S7, W1, T1, T2, T5

Lesnické sucho zasahuje do růstových fází lesních dřevin, zdravotního stavu, intenzity evapotranspirace, výparu, mikrobiální aktivity a hydrického režimu půd. Sucho spolupůsobí jako významný zátěžový faktor a vede ke snížení vitality a k celkovému oslabení porostů.

Úkoly/typové aktivity:

- Podporovat vznik mokřadů a retenčních nádrží v lesních porostech - pokračování cíle 1.3 - Realizace drobných vodních ploch na PUPFL a na vodotečích protékajících lesem (předchozí koncepce).
- Podporovat ochranu a obnovu přirozeného vodního režimu v lesích (Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, MŽP, 2015).
- Minimalizovat technické odvodnění lesních pozemků upřednostňováním přirozených nebo přírodě blízkých postupů (přirozenou obnovu lesa, využití melioračních, pionýrských a přípravných dřevin, tvorba bezodtokých nebo regulovaných tůní či drobných nádrží apod.).
- Při činnostech souvisejících s těžbou dřeva a obnovou lesa (vč. zakládání a údržby svážnic a lesních komunikací) podporovat postupy a opatření k zamezení nebo zpomalení zrychleného povrchového odtoku srážkových vod, případně realizovat dostatečná opatření proti erozi půdy (Adaptační strategie ČR na změny klimatu).

Navržená opatření pro Cíl 2: Podpora nástrojů obecné ochrany přírody

- A. Ochrana cenných částí přírody mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000
- B. Zamezování fragmentace krajiny
- C. Obecná ochrana krajinného rázu
- D. Umísťování staveb v krajině
- E. Podpora krajinné mozaiky
- F. Omezování záboru půdy a výstavby na zelené louce
- G. Obecná ochrana druhů

Navržená opatření pro Cíl 3: Posílení účinnosti zvláštní ochrany přírody

- A. Zajištění soustavné ochrany a péče o ZCHÚ
- B. Zajištění soustavné ochrany a péče o lokality soustavy Natura 2000
- C. Ochrana rostlinných a živočišných druhů

Navržená opatření pro Horizontální cíl I: Adaptace přírody a krajiny na dopady klimatické změny

- A. Snížování dopadů extrémních jevů v krajině

Navržená opatření pro Horizontální cíl II: Zvýšení environmentálního vědomí v oblasti ochrany přírody a krajiny

- B. Zvýšení účinnosti nástrojů EVVO v oblasti ochrany přírody a krajiny

2.3 Implementační část

Implementační část Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje do roku 2030 (mimo území CHKO) navazuje na Analytickou část a Návrhovou část. Plně respektuje implementační dokument Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, který tvoří rámec pro sektorové koncepce Zlínského kraje.

Implementační část představuje způsob práce s koncepcí ve fázi jejího užívání. Ve vazbě na návrhovou část jsou formulovány procesy a nositelé typových aktivit, jejichž zapojení do realizace je pro úspěšné naplnění koncepce nezbytné. Důležitou součástí implementace je systém monitoringu a vyhodnocení, který v sobě zahrnuje vyhodnocování výstupů a dopadů aktivit a sleduje vývoj ukazatelů jednotlivých cílů koncepce.

Implementační část má následující členění do dílčích subkapitol:

- 1) Návrh implementační struktury a systému řízení implementace
- 2) Návrh indikativní sady indikátorů pro měření naplňování Koncepce
- 3) Finanční rámec Koncepce
- 4) Rizika pro naplňování cílů Koncepce
- 5) Další úkoly v oblasti ochrany přírody a krajiny

Za koordinaci implementace Koncepce ochrany přírody a krajiny odpovídá gestor, tedy člen/ka Rady Zlínského kraje, který/á je zodpovědný/á za oblast životního prostředí, zemědělství a venkova, a neziskového sektoru. Dále je za koordinaci implementace koncepce zodpovědný nositel, který koordinuje implementaci a zajišťuje naplňování celé koncepce.

Implementace koncepce respektuje schválenou dvoustupňovou strukturu základních koncepčních strategických dokumentů Zlínského kraje, kdy pilíře a cíle Strategie jsou průběžně naplňovány konkrétními rozvojovými aktivitami v dvouletých Plánech rozvoje Zlínského kraje a jednotlivé tematické oblasti jsou rozpracovávány v rámci sektorových koncepčních dokumentů kraje, včetně této Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje. Způsob její implementace by tedy měl být v souladu s principy implementace vyššího dokumentu.

Úspěšné naplňování Koncepce vyžaduje partnerství vytvářené na úrovni klíčových nositelů a dalších spolupracujících aktérů v území. Z pohledu potenciálních nositelů existují v území v zásadě tři skupiny aktérů.

- Veřejný sektor, tedy města, obce, svazky obcí (samospráva), organizace státní správy (např. AOPK, Povodí, s.p.) a veřejným sektorem zřizované nebo zakládané organizace.
- Majitelé pozemků, investoři, developeři, podnikatelé, zemědělské podniky a další nositelé záměrů.
- Veřejnost, případně reprezentovaná NNO, či neformálními uskupeními a zájmovými sdruženími, vzdělávací instituce.

Pro jednotlivá opatření jsou navrženy monitorovací ukazatele, které jsou podrobně rozvedeny v předkládaném dokumentu. Struktura a atributy navržených indikátorů jsou patrné z následujícího příkladu pro typová opatření v lesním hospodářství:

Navržená opatření:

12.1.5. Zvýšení retenčních schopností lesních porostů	
12.1.6. Zvýšení odolnosti lesních porostů vůči změnám klimatu	
Indikátor 04:	Počet nových vodních nádrží v lesích
Zdroj dat, informací:	MZe, LČR, ÚAP, SPÚ
Výchozí stav:	V období minulé koncepce únor 2012 do současnosti bylo zrealizováno 5 malých vodních nádrží
Jednotka:	počet
Indikátor 05:	Změna druhové skladby lesa – zvýšení procentuálního zastoupení listnatých dřevin
Zdroj dat, informací:	Cenia, ISSaR , ÚHÚL
Výchozí stav:	Současné zastoupení listnatých dřevin v kraji je 61,6 %
Jednotka:	%
Indikátor 06:	Rozloha přirozené obnovy lesa
Zdroj dat, informací:	ČSÚ
Výchozí stav:	Podíl přirozené obnovy v roce 2019 byl 448 ha (novější data nejsou).
Jednotka:	ha

Implementační část definuje také rizika, která je možné očekávat při implementaci jednotlivých opatření. Rizika jsou členěna do 4 základních oblastí:

- A. Legislativní rizika
- B. Finanční rizika
- C. Společenská rizika
- D. Ostatní rizika (vyplývající z náhlých a nepředvídatelných změn v prostředí)

V závěru implementační části jsou uvedeny v souladu s požadavky Zadavatele další úkoly v oblasti ochrany přírody a krajiny. Jsou to úkoly v **ekonomické oblasti**:

- Využít všech dotačních možností ESIF v období 2021 – 2027 pro financování oblasti OPK v kraji (především v rámci cílů OPŽP 1.3.a 1.6), pro financování opatření a typových aktivit, uvedených v této koncepci
- Zaměřit se na získání krajského/ých projektu/ů v rámci LIFE – Nature nebo LIFE – Klima (adaptace) s cílem podpořit partnerství kraje s dalšími klíčovými aktéry v oblasti ochrany přírody a krajiny (AOPK, NNO, obce, podnikatelé)
- Usilovat o dotační podporu z dalších zdrojů pro oblast OPK, např. z tzv. Norských fondů, zaměřených na problematiku adaptace na dopady změny klimatu
- Zamezit oslabování krajského rozpočtu v oblasti ochrany přírody a krajiny pod tlakem snižování rozpočtových příjmů krajů v důsledku pandemie SARS – Cov 2 a snižování daňové výtěže. Zajistit financování formou grantového systému nad rámec rozpočtu, např. v kombinaci s oblastí EVVO (viz zmocnění v zákoně 123/1998 Sb.)
- Zaměřit se na získávání soukromých zdrojů (sponzorská aktivita, nadace) s patřičnou mírou předběžné opatrnosti vzhledem k případnému střetu zájmů. Uzavírat dobrovolné dohody s vlastníky pozemků, zaměřené na ochranu přírody a krajiny

- Průběžně usměrňovat využití dotačních prostředků v oblasti zemědělství a lesnictví ve prospěch ochrany přírody a krajiny
- Podporovat malé vlastníky lesů nad rámec dotační podpory státu, zaměřené na dopady klimatické a kůrovcové kalamity
- Spolupracovat s jednotlivými subjekty v ochraně přírody (obce, vlastníci a nájemci pozemků, správci pozemků ve vlastnictví státu, AOPK, nevládní organizace, odborná veřejnost), jejich činnost podporovat, jednotlivé aktivity vzájemně propojovat a koordinovat.
- Monitorovat účinnost provedených opatření a zajistit zpětnou vazbu.
- Pravidelně pořádat školení pro klíčové aktéry oblasti ochrany přírody a krajiny na území kraje (kombinace s informačními úkoly) s cílem zvýšit kompetence subjektů v oblasti čerpání dotačních zdrojů a tím i celkový potenciál příjmů z evropských a národních dotačních zdrojů
- Zabránit financování masových aktivit v přírodním prostředí s negativními důsledky pro ochranu přírody (dálkové pochody, běhy, apod.)

Úkoly v oblasti informačních nástrojů:

- Zveřejnit schválenou Koncepci ochrany přírody a krajiny pro všechny zájemce na Internetových stránkách kraje
- Postupovat při informování klíčových aktérů a veřejnosti v souladu s Koncepcí EVVO Zlínského kraje
- Transparentně informovat o všech záměrech, které mohou mít potenciální negativní vliv na zájmy ochrany přírody a krajiny a využít všech dostupných komunikačních nástrojů pro informování klíčových aktérů a veřejnosti nad rámec zákona (tiskové konference, tiskové zprávy, Internetové stránky, veřejná slyšení a dobrovolná veřejná projednání, kulaté stoly, ad.)
- Využívat pro osvětu terénní informační prostředky (naučné stezky, informační panely, ad.)
- Udržovat a rozšiřovat informační centra ve spolupráci s AOPK, informačními centry svazků obcí, destinačními managementy, ad.
- Informovat o možnostech financování v oblasti ochrany přírody a krajiny, pořádat školení pro klíčové aktéry (společný úkol s úkoly v ekonomické oblasti).
- Do zprostředkování informací pro veřejnost zapojit další subjekty, např. NNO a poskytovat jim informační servis, umožňující šíření informací mezi jednotlivé cílové skupiny
- Podporovat regionální propagační materiály a periodika, webové projekty, konference a odborné semináře, exkurze a vzdělávací programy
- Podporovat informovanost o dobrovolných nástrojích ochrany životního prostředí
- Ve správní praxi na úrovni kraje i ORP využívat nálezovou databázi ochrany přírody (NDOP).

A závěrem pak úkoly v oblasti **mezinárodní spolupráce**:

- Zapojit se do připomínkování v rámci přípravy, případně SEA operačního programu Česká republika – Slovensko s cíle prosazení zájmů ochrany přírody a krajiny do textu programu
- Zapojit kraj ve spolupráci s dalšími partnery do komunitárního Programu LIFE – Nature, nebo LIFE – Klima, adaptace, bilaterálních projektů typu Norských fondů, apod. (společný úkol s ekonomickými nástroji)

- V rámci zahraniční spolupráce kraje dbát o zařazení agendy ochrany přírody a krajiny do dohod a praktického obsahu spolupráce
- Umožnit zaměstnancům krajského úřadu získat zkušenosti v oblasti ochrany přírody a krajiny v zahraničí (stáže, výměnné pobyty, partnerské regiony)
- Přijímat a zajišťovat pobyt zahraničních odborníků, zástupců partnerských regionů a studentů na území kraje s cílem výměny informací a praktických přístupů k ochraně přírody
- Organizovat mezinárodní konference zaměřené na problematiku ochrany přírody a krajiny, např. ve spolupráci s AOPK
- Spolupracovat s příslušnými orgány v SR při vyhlásování a péči o ZCHÚ a EVL na hranici obou států, případně v rámci péče o ZCHD, likvidace invazních druhů rostlin a živočichů, přeshraničním sběru nálezových dat a při poskytování údajů z nálezových databází, při vydávání publikací a informačních materiálů přeshraničního rozsahu, apod.

2.4 Závěr

Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje je základním strategickým dokumentem k podpoře ochrany přírodních hodnot v daném území na léta 2021-2030. Na základě detailního vyhodnocení minulé Koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny byl vytvořen předkládaný dokument, který obsahuje analytickou, návrhovou a implementační část Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje do roku 2030 (mimo území CHKO).

Předkládaná koncepce bude sloužit jako významný podklad pro činnost odboru stavebního řádu a životního prostředí a dalších cílových skupin v následném časovém období do roku 2030.

Dokument bude k dispozici na veřejných internetových stránkách Zlínského kraje – odboru stavebního řádu a životního prostředí. Je také neustále otevřen dalším námětům a připomínkám, které budou následně v pravidelných intervalech vyhodnocovány a budou podkladem pro případnou aktualizaci tohoto koncepčně - strategického dokumentu.